

Raziyeh Khodayari, 08-677 27 13
raziyeh.khodayari@energiforetagen.se

registrator@naturvardsverket.se

NV-05919-17

Remittering av Naturvårdsverkets vägledning om återvinning av avfall i anläggningsarbeten: Undersökning av avfallets innehåll och egenskaper

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen — till nytta för alla.

Sammanfattning

Energiföretagen Sverige håller med om att spridningsförutsättningarna i ett anläggningsändamål ibland kan medföra större risker än vid deponering. Lösningen är dock inte att tillhandahålla en vägledning som för att kunna tillämpas förutsätter förhållanden som idag oftast inte finns. Energiföretagen behöver mer verklighetsanpassat stöd.

Utgångspunkten borde vara att avfall som inte innehåller höga halter av farliga ämnen ska återvinnas, medan halter över vissa gränsvärden bör testas, eventuellt mer ingående, innan det går till behandling.

Energiföretagen Sverige ser fram emot specifika kvalitetskrav, vilka minskar risken att tillsynsmyndigheter bedömer olika, samt enklare och mer enhetliga redovisningar för verksamhetsutövare.

Detaljerade synpunkter

I Naturvårdsverkets handbok om mottagningskriterier för avfall till deponi finns i bilaga 1 en vägledning till provtagningsplan enligt SS-EN 14899:2005. Denna vägledning och standard anser Naturvårdsverket vara tillämpbar även för avfall som ska återvinnas i anläggningsändamål. Vid planering och genomförande av provtagningen bör undersökningens omfattning utgå från riskernas storlek. Naturvårdsverket anser att eftersom exponering av avfall och spridningsförutsättningarna i ett anläggningsändamål kan medföra större risker än vid deponering, är det rimligt att också undersökningens omfattning är större ifråga om återvinning av avfall i anläggningsändamål.

Det är tydligt att Naturvårdsverket vill väl med vägledningen, men den är väldigt teoretisk och anpassad till projekt med de perfekta förutsättningarna och god framförhållning vilket tyvärr sällan föreligger i de flesta mark- och anläggningsarbeten för markförlagda ledningar. Naturvårdsverket förutsätter

konsekvent att det är möjligt att ha god framförhållning och planering när avfall uppkommer. Verkligheten i dag ser väldigt annorlunda ut. Energiföretagen måste ofta med kort framförhållning gå in på mark i stadsmiljö som de inte har möjlighet att undersöka innan.

Energiföretagen Sverige håller med att spridningsförutsättningarna i ett anläggningsändamål ibland kan medföra större risker än vid deponering. Lösningen är dock inte att tillhandahålla en vägledning som för att kunna tillämpas förutsätter förhållanden som idag oftast inte finns. Energiföretagen behöver mer verklighetsanpassat stöd.

Energiföretagen anser att det finns behov av att öka de cirkulära flödena i samhället och särskilt i byggsektorn. Det är också viktigt att öka återvinningen och minska deponering. Naturvårdsverket skriver att "*Att ställa krav på motsvarande eller högre kunskapsnivå är befogat eftersom exponering och spridningsförutsättningar i ett anläggningsändamål kan medföra större risker än vid deponering av avfall*". Det är ett väldigt bakvänt och kortsiktigt perspektiv som likställer återvinningsflöden med avfall som behöver omhändertas. Utgångspunkten borde vara att avfall som inte innehåller höga halter av farliga ämnen ska återvinnas, medan halter över vissa gränsvärden bör testas, eventuellt mer ingående, innan det går till behandling. Deponering ska ju vara det absolut sista alternativet. Vad är riskerna för människa och miljö om vi fortsätter deponera för att det är säkrare? Vägledningen riskerar att överdriva riskerna med återvinning, då merparten av energiföretagens schaktmassor ligger under MKM-värden och utgör icke-farligt avfall. Dessutom tar vägledningen inte hänsyn till de komplexitet som kan förekomma i projekt.

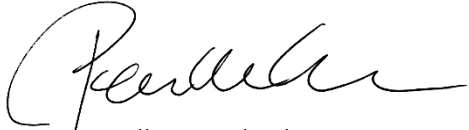
För de verksamheter som är av akuta art finns ingen möjlighet att hinna med provtagning och tester. Energiföretagen Sverige befarar att Naturvårdsverkets förslag leder till att en hel del massor som rimligen borde betraktas som icke-farliga kommer att skickas till deponi. Verksamhetsutövare har visserligen möjlighet att överklaga myndigheternas beslut och få det prövat i domstol, men det är en lång, dyr och krånglig väg.

Ett annat exempel är om man vill blanda in aska i cement. Provtagning av askan är inga problem, men lakning borde minska med inblandningen eftersom det är känt att cementproduktion binder metallerna. Vad behöver göras om man blandar olika avfall som kan påverka varandra både positivt/negativt, exempelvis olika jordarter? Måste man då göra ett testprojekt för att kunna visa nya lakvärden?

Det är positivt att Naturvårdsverket vill förtydliga föroreningsrisken (ringa/inte ringa risker) samt vill samordna med föroreningsinnehåll kring förorenad mark. Energiföretagen Sverige ser fram emot specifika kvalitetskrav, vilka minskar risken att tillsynsmyndigheter bedömer olika, samt enklare och mer enhetliga redovisningar för verksamhetsutövare.

I remissmissivet har Naturvårdsverket hänvisat till fel lag,
miljöprövningsförordningen är 2013:251 (inte 512).

Stockholm som ovan

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Pernilla Winnhed', written in a cursive style.

Pernilla Winnhed

Vd, Energiföretagen Sverige